

PUBLIKATIES

Wandelingen

STEVEN VAN SCHUPPEN EN VLADIMIR MARS, 1993. Wandelingen in Kennemerland en de Noordhollandse duinen. Een gids met 20 routebeschrijvingen en vier extra grote stafkaarten (1:25.000). Uitgeverij Dwaarsstap te Nijmegen. ISBN 90-6168-605-9. Verkrijgbaar in de boekhandel. Prijs: f 24,90.

Zoals in alle boekjes van dit duo zijn oude en nieuwe kaarten het uitgangspunt van de wandelingen. Al wandelende leert men veel over de geschiedenis van het landschap. Juist in dit deel van ons land is de schop en later de dragline veelvuldig gehanteerd. Dus goed kijken en vergelijken met de oude kaarten is vaak hun boodschap. Strandwallen werden bollenvelden, later werden zelfs de weilanden in de strandvlaktes omgezet in zandige woestijnen. Wegen, spoorlijnen, trekvaarten werden dwars door oude landschapselementen aangelegd; meren zijn drooggelegd, duinrellen stromen niet meer en steden en dorpen zijn sterk uitgebreid.

In dit boekje zijn 20 wandelingen beschreven tussen Ruigehoek en het Zwanewater; 11 ten zuiden van het Noordzeekanaal en 9 ten noorden hiervan. Niet alleen komt de wandelaar door de diverse bekende duinterreinen, ook verschillende onvermoede wandelpaden achter de duinen worden aangedaan. De routebeschrijvingen zijn voor de meer ervaren wandelaar duidelijk. Met de kaart is de route altijd

goed te volgen. Op de kaarten zijn alle routes ingetekend evenals diverse LAW's (lange afstandswandelingen). Een nadeel van dit soort wandelingen is dat je zeer regelmatig met je neus in het boekje verdiept bent en altijd de kaart bij de hand moet houden.

Bossen

G.M. DIRKSE, 1993. Bostypen in Nederland. Wetenschappelijke Mededelingen KNNV nr. 208. Uitgave van KNNV, Oudegracht 237, 3511 NK Utrecht. ISBN 90-5011-063-0. Te bestellen door f 30,50 (incl.porto) over te maken op giro 13028 t.n.v. KNNV-uitgeverij te Utrecht o.v.v. WM 208.

De Vierde Bosstatistiek stond aan de basis van dit boekje. In 1984 en 1985 werden vegetatie-opnamen gemaakt van 1914 bosopstanden verspreid over heel Nederland. De opnamen beschrijven de vegetatie van 300 m bosondergroei tot 2m hoog. De vegetatie-opnamen bestaan uit een volledige soortenlijst van vaatplanten en mossen. Alle bomen en struiken groter dan 2m zijn niet in de vegetatie-opnamen, omdat zij veelal zijn aangeplant en dus geen goed beeld geven van de spontane plantengroei. Buiten beschouwing wordt dan gelaten, dat bomen en struiken wel degelijk invloed uitoefenen op de kruidlaag. Dus dit zijn opnamen van bossen, omdat er bomen groeien, zonder dat de bomen zelf meetellen.

Het ordenen van de vegetatie-opnamen is gedaan met de hulp van het computerprogramma TWINSpan. Hiermee zijn de verschillende vegetatietypen verkregen. Op basis hiervan zijn de determinatietabellen opgesteld, waarmee de verschillende bostypen (associaties) op naam kunnen worden gebracht. Overigens blijkt dat het moeilijk is om de diverse bostypen juist te definiëren. Onduidelijk is ook in welke mate en op welke manier plantenassociaties in de loop van de tijd kunnen veranderen. Om een voorbeeld te geven. Bochtige smeel en grote brandnetel bepalen momenteel veelal de bosondergroei en niet typische bosplanten als valse salie of bosanemoon. Vermoedelijk is deze situatie pas ontstaan sinds 1960-1970. Een belangrijke oorzaak hiervan zou kunnen zijn de toegenomen stikstofdeposities sinds die tijd.

De kern van het boekje wordt gevormd door de beschrijvingen van de verschillende bostypen. Herkenning, soortenrijkdom, geschiedenis, verspreidingskaartjes, milieucondities, soortenbeschrijvingen en vooral de vegetatietabellen vormen de ingrediënten van deze beschrijvingen. De vegetatietabellen worden gevormd door drie tabellen: a) bomen en struiken, b) kruidlaag tot 2m, c) mossen. Daarnaast is er een sleutel en een beschrijving van de subassociaties opgenomen. Om op een bepaald bostype te komen zijn er vooraf enkele hoofdtabellen weergegeven. De eerste maakt een onderscheid tussen de voedselarme en voedselrijke bossen, waarna een tweede tabel volgt waarmee men op het juiste bostype uit kan komen.

Kortom dit is een praktisch boekje, waarmee men in het veld een juister inzicht kan verkrijgen van de Nederlandse bossen.

VAN VOOROEVER TOT POLDERLAND

DE BRUG TUSSEN WETENSCHAP, BELEID EN PRAKTIJK IN RELATIE TOT:

RUIMTELIJKE INRICHTING
NATUURBEHEER
KUSTVERDEDIGING
REKREATIE
DRINKWATERWINNING
STADSECOLOGIE
LANDSCHAP

O.A. VERKENNENDE STUDIES, VISIEONTWIKKELING,
BELEIDSPANNEN, BEHEERSPLANNEN EN EFFECTRAPPORTAGES

POSTBUS 15 2300 AA LEIDEN BEZOEKADRES: STATIONSWEG 10 LEIDEN
TEL 071-131781 FAX 071-124069